

La Cova del Monòlit

Torrelles de Foix

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Vessant sud de la Serra de la Pineda
Alçada: 465

Coordenades:

Latitud: 41.42365
Longitud: 1.56567
UTM Est (X): 380145
UTM Nord (Y): 4586781

Classificació

Número de fitxa 08288 - 63
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Neolític Edats dels Metalls Antic Ibèric
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Inventari de Patrimoni Arqueològic de Catalunya
Número inventari Si. CCAA-7479
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08288A04500007
Autoria de la fitxa Ainhoa Pancorbo Picó
Data de registre de la fitxa: dt., 04/12/2018 - 01:00

Descripció

A pocs metres a l'oest d'un gran monòlit fruit d'un despreniment de roca hi ha entre els blocs caiguts, al peu mateix de la cinglera, l'obertura de la cavitat, fàcilment identificable ja que el seu nom està escrit amb pintura en la roca d'entrada, identificació feta pels membres del G.R.E.V.

El material arqueològic que s'hi va recuperar l'any 1984 emmarca un ventall cronològic des del període neolític o bronze fins a època ibèrica (segle III aC). Pel que fa a la funcionalitat, la manca d'una excavació sistemàtica i de materials més definidors impedeixen poder conèixer el seu ús.

Al costat mateix del monòlit hi ha una altra cavitat que rep el nom de Cova o Coves de la Riera, formada per una gran llosa que es recolza en el monòlit i que forma un abríc. També va ser explorada l'any 1978 pels membres del G.R.E.V., que la van topografiar i referenciar en el Fitxer de Cavitats i Avencs amb el número 12. Fins a l'actualitat, l'única notícia de caire arqueològic és la troballa per part d'en Joan Virella i Bloda, d'un fragment de vidre en el que apareix una protuberància el·líptica (nansa o decoració) de petites dimensions del qual no s'ha pogut saber si es tracta d'un material modern o antic (romà...), cosa que podria indicar la utilització de la cavitat en èpoques passades. (Ribé, Cebrià, Senabre, 1990).

Observacions:

També conegudes com les coves de la Riera.

Es troba a la part baixa de la vessant sud de la serra de la Pineda, a uns 100 metres sobre (al nord) de la fondalada per on davalla el riu Foix. Cinglera amb una forta caiguda de blocs que han transformat una àrea amb petites cavitats, envoltades per un espès bosc de pins.

S'hi accedeix per la carretera BP-2121 de Vilafranca del Penedès a la Llacuna, des d'on a l'alçada del km 16,9, un cop passada la masia de la Pineda (que queda a la dreta, en el marge nord), hi ha un trencall a l'esquerra cap al sud-oest. Cal seguir el camí terrer fins trobar una bifurcació a uns 500 metres d'un altre camí que davalla cap al fondal (en direcció sud), però que s'acaba perdent en el bosc. S'ha de continuar entre el bosc, seguint alguna de les petites torrenteres, fins trobar un camí que planeja per la vessant (camí que ve de la masia de les Valls de Foix) a uns 400 metres de la carretera i paral·lela a ella. Cal seguir aquest camí terrer cap a la dreta, direcció oest: a uns 100 metres es travessa un torrent que davalla cap al Foix, i a uns 300 metres es troba la cinglera a la dreta (al nord), a la qual s'arriba per alguna de les dreces obertes en el bosc. Caldrà buscar el Monòlit, una pedra força alta que al despendre's quedà clavada dreta en el sòl.

Història

Descoberta als anys 70. Hi ha dos grups que actuaren independentment en la Cova del Monòlit durant els anys 70 i principi dels 80:

- Membres de la Secció d'Arqueologia del Museu de Vilafranca. Van visitar la cavitat una vegada i van prospectar la zona de la cinglera. Van localitzar alguns fragments informes de ceràmica a mà i alguns també informes de ceràmica a torn ibèrica comuna, procedents de la Cova del Monòlit (anys 70-80).

- Membres del Grup de Recerques Espeleològiques de Vilanova. Van visitar la cova almenys en tres ocasions. L'any 1978, el 12 d'octubre de 1982 i el 18 de març de 1984. En van realitzar la topografia i la van incloure en el Fitxer de Cavitats i Avencs del G.R.E.V. amb el número 13. A més, l'any 1991 el Sr. Conesa feu donació al Museu de Vilafranca dels materials recollits en la visita del 18 de març de l'any 1984. Aquest conjunt de materials és el que descriu millor l'ocupació de la cova. Es tracta de ceràmica a mà, un fragment informe de ceràmica a torn ibèrica comuna, un fragment informe de ceràmica de vernís negre campaniana A, diversos fragments de ceràmica moderna i un fragment d'os indeterminat.

Bibliografia

RIBÉ, Genís; CEBRIÀ, Artur; SENABRE, Maria Rosa. (1990). "Carta Arqueològica de l'Alt Penedès". Vilafranca del Penedès.

VIRELLA, J. "Experiències a l'entorn de la localització d'estacions prehistòriques". Miscel·lània Penedesenca. 1, p.259. Reeditat a les actes de la " XIX Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos", Vilanova i la Geltrú, 25-26 d'octubre de 1975, Centre d'Estudis Biblioteca-Museu Balaguer, 1983, p. 222.

<http://invarque.cultura.gencat.cat/Fitxa?index=23&consulta=MCU2KzA4Mjg4...>